

ombudsman
veřejný ochránce práv

ZJIŠTĚNÍ A DOPORUČENÍ VOP K SYSTÉMU ÚV A OV

**SETKÁNÍ K REFLEXI ZJIŠTĚNÍ KVOP Z NÁVŠTĚV ŠKOLSKÝCH
ÚSTAVNÍCH ZAŘÍZENÍ A DALŠÍMU SMĚŘOVÁNÍ V OBLASTI
ÚV A OV**

3/2025

ZDROJE POZNATKŮ

ombudsman
veřejný ochránce práv

- cca 40 návštěv v období 2019-2024
- celorepublikový vzorek
- různé typy zařízení:
  - DD
  - DDŠ
  - VÚ
  - DÚ
- různé specializace:
  - VLR
  - EPCHO
  - závislosti
  - nezletilé matky s dětmi
  - děti-cizinci

SOUHRNNÉ VÝSTUPY

ombudsman
veřejný ochránce práv

Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy

Zpráva z návštěv zařízení 2022

www.ochrance.cz

2022

Školská zařízení pro výkon ochranné výchovy

Zpráva z návštěv zařízení 2024

www.ochrance.cz

2024

Školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy pro děti se závislostmi

Zpráva z návštěv zařízení 2024

www.ochrance.cz

2024

CHYBĚJÍCÍ KONCEPCE

ROZMANITÁ TYPOLOGIE
DĚTÍ

PERSONÁLNÍ PROBLÉMY

NEVYHOVUJÍCÍ
MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

CHYBĚJÍCÍ KONCEPCE

- nemáme jednoznačné odpovědi na základní otázky (co, kdy, kde, kdo, jak a proč?)
- chybí dlouhodobější vize směřování institucionální výchovy
- zastaralá právní úprava nutí k překlenování mezer a slepých míst
- nedostatečné rozlišování mezi ústavní a ochrannou výchovou
- zařízení fungují jako záchranná síť natažená pod celým systémem péče o ohrožené děti

ROZMANITÁ TYPOLOGIE DĚTÍ

- do zařízení jsou denně umisťovány děti bez/s poruchami chování, ale také děti s poruchou vývoje intelektu, PAS, ADHD, ADD, děti se závislostními problémy, EPCHO, nezletilé matky s dětmi, děti-cizinci
- široká cílová skupina bez odpovídajících úprav podmínek pro poskytování péče, prostředí, počtu a složení personálu
- schází jasná definice specializované péče (VLR?), vodítka pro diagnostiku
- existují překážky pro multidisciplinární přístup

PERSONÁLNÍ PROBLÉMY

- nedostatek pedagogického personálu
  - bariéra pro individuální přístup k dětem
  - bezpečnostní riziko
- nedostatek odborného personálu
  - obtížný přístup dětí z DD k etopedické, psychologické a psychoterapeutické péči
- nejistota pracovníků v důsledku chybějící právní úpravy a metodické podpory

NEVYHOVUJÍCÍ MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

- budovy některých zařízení neodpovídají účelu
- náklady spojené s provozem zařízení a údržbou historických a památkově chráněných budov
- restriktivní prvky
- rozdílná míra přizpůsobení cílové skupině dětí a jejich potřebám
  - různá míra bezpečnostních nároků

SYSTÉMOVÁ DOPORUČENÍ

ombudsman
veřejný ochránce práv

ZMAPOVAT
CHARAKTERISTIKY DĚTÍ

NAVHRNOUT VĚCNÉ
TEZE NOVÉHO SYSTÉMU

VYTVOŘIT NÁVRH NOVÉ
PRÁVNÍ ÚPRAVY

ZMAPOVAT CHARAKTERISTIKY DĚTÍ

- potřebujeme vědět, jaké děti v zařízeních aktuálně máme

NAVRHNOUT VĚCNÉ TEZE NOVÉHO SYSTÉMU

VYTVOŘIT NÁVRH NOVÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY

- definovat cílové skupiny dětí
- navrhnout odpovídající typy služeb a využít potenciál zařízení
- vytvořit materiálně technické a personální standardy pro péči o děti
  - s neurovývojovými poruchami
  - s EPCHO a závislostními problémy
  - s duševním onemocněním v kompenzovaném stavu
- snížit počty dětí na RS/VS, navýšit počty personálu

NAVRHNOUT VĚCNÉ
TEZE NOVÉHO SYSTÉMU

VYTVOŘIT NÁVRH NOVÉ
PRÁVNÍ ÚPRAVY

- oddělit ÚV od OV a zohlednit specifika a účel obou institutů
- stanovit nástroje a postupy pro práci s agresí dětí
- upravit rozhodování ředitelů zařízení ve správním řízení

DÍKY ZA POZORNOST!

ombudsman
veřejný ochránce práv

Adéla Frédy

+420 542 542 286

adela.fredy@ochrance.cz

Štěpán Jílka

+420 606 270 552

stepan.jilka@msmt.gov.cz